

*МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад «КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»*

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

Петровська Ірина Ігорівна

ПОДАТКОВЕ ПРАВО
методичні вказівки для самостійної роботи
студентів заочної форми навчання

Івано-Франківськ, 2025

ББК 67.301

П 30

Рекомендовано до друку вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №1 від 25 серпня 2025 року).

Рецензенти:

- завідувач кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені В.Стефаника.
к.ю.н., доцент

Розвадовський Володимир Іванович

- голова науково-методичної ради навчально-наукового юридичного інституту, доцент кафедри трудового, аграрного та екологічного права Карпатського національного університету імені В.Стефаника.
к.ю.н., доцент

Мороз Галина Василівна

П30 Петровська І.І. Податкове право України: методичні вказівки для самостійної роботи (студентів заочної форми навчання) [текст]. Івано-Франківськ: *навчально-науковий юридичний інститут арпатського національного університету імені Василя Стефаника*, 2025. 25 с.

Вказівки розроблені на основі навчального плану та призначені для забезпечення самостійної роботи студентів з курсу «Податкове право України».

В посібнику викладені методичні вказівки для підготовки кожної з тем курсу, література та нормативно-правові акти, завдання для самостійної роботи, контрольні питання. До кожної теми поданий перелік літератури, до якого включена монографічна література та інші наукові джерела по темі, що забезпечують поглиблений аналіз відповідних питань.

Методичні вказівки призначені для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.301

© Петровська І.І., 2025

© арпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2025

ВСТУП

Сучасна податкова політика держави – це, насамперед, формування і застосування затверджених на законодавчому рівні економічних інструментів і відповідних рішень, призначених сприяти зростанню надходження платежів до бюджету, а також врахування змін чинної податкової системи, визначення механізму обчислення, сплати і зарахування платежів до бюджетів. При цьому, податкова політика провадиться в життя через податкове законодавство та відображає політичні, правові та економічні процеси, які супроводжують процес становлення правової держави з ринковою економікою, а також адаптацію національного законодавства до міжнародних норм та стандартів.

Організація самостійної роботи полягає у наступному:

По-перше, міцні знання закріплюються в пам'яті при багаторазовому повторенні, тому необхідно систематично і планомірно вивчати навчальний курс у повному обсязі, а перед модулем (іспитом) тільки освіжити матеріал у пам'яті, привести його в систему.

По-друге, організація самостійної роботи ґрунтується на попередніх (базових) знаннях. Важливо дотримуватися принципу зустрічної активності студентів на лекції: «Мало слухати - треба чути, мало дивитися - треба бачити», оскільки в процесі будь-якої діяльності виникають кризи уваги.

По-третє, для раціоналізації використання часу доцільно проводити його аналіз і виявляти раціональність тих чи інших витрат. Рекомендується така орієнтовна структура використання часу протягом доби для студентів: аудиторна робота - 8 год., самостійна й індивідуальна робота - 4 год., вільний час - 4 год., сон - 8 год. Періодично (погодинно) необхідно робити невеликі перерви (5-10 хв.). Найкращий відпочинок - фізично активний.

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Податкове право» розроблено відповідно до програми та плану навчальної дисципліни. Для опрацювання курсу важливо забезпечити правильну організацію як безпосереднього проведення семінарських занять, так і самостійної роботи студентів при підготовці до них. При цьому, основною метою є глибше, детальніше розуміння норм законодавства про адміністративні послуги, їх теоретичного підґрунтя, системний аналіз механізмів реалізації, вміння плумачити і застосовувати фінансово-правові приписи.

Податкове право є підгалуззю фінансового права, що регулює основи формування доходної частини бюджетної системи країни та регламентує відносини, що пов'язані з рухом грошових коштів від платників податків та зборів до бюджетів відповідного рівня. Норми податкового права характеризуються публічністю державних фінансів та регулюють діяльність зі стягування податкових платежів для загальнодержавних та регіональних потреб. Податкове право являє собою сукупність норм, що регулюють суспільні відносини у сфері справляння податків та обов'язкових платежів до

бюджетів та державних цільових фондів, встановлюючи при цьому права, обов'язки та відповідальність сторін.

Основними джерелами цієї галузі виступають такі чинні нормативні акти, як Конституція України; Податковий кодекс України, а також ряд інших національних та міжнародних актів.

Дисципліна «Податкове право України» має надзвичайно велике значення для підготовки фахівців з юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань в галузі фіскальної діяльності держави, в тому числі й тих, що мають пріоритетне значення у підготовці фахівців в галузі права. Зокрема, це знання у сфері бюджетного планування, податкового законодавства, тощо. Тому, дуже важливо допомогти студентам-правознавцям систематизувати основні загальнотеоретичні правові знання та положення нормативно-правових актів.

Також, важливою умовою успішного засвоєння студентами змісту основних інститутів податкового права є не тільки ознайомлення з системою законодавства, а й формування навичок практичного опрацювання нормативних актів, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.

Навчальна дисципліна «Податкове право» спрямована на формування у студентів правового світогляду та відповідного мислення категоріями, що відображають специфіку фіскальної політики, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо податкової системи держави, забезпечення фіскальної дисципліни та правопорядку.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- знати:
 - проблемні питання теорії, практики та законотворчості в сфері податкових правовідносин;
 - діюче податкове законодавство та основні напрямки його вдосконалення, відображені в законопроектах;
 - основні поняття і елементи правового механізму податкової системи держави;
 - особливості правового регулювання окремих видів податків.
- вміти:
 - порівнювати і аналізувати норми податкового законодавства;
 - тлумачити і застосовувати чинне податкове законодавство;
 - узагальнювати податково-правову практику та робити відповідні висновки;
 - давати юридичну кваліфікацію відносинам, що пов'язані з правовими відносинами у податковій сфері.

ТЕМА №1. ЗМІСТ ПОДАТКІВ ТА СТРУКТУРА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Податок як складна економічна категорія, виражає реально існуючі суспільні відносини – фінансові та правові. При визначенні сутності податків, необхідно усвідомити, що вони стосуються грошових відносин.

Податкова система безпосередньо взаємопов'язана з державою. З однієї сторони держава, за допомогою права, визначає систему, види, принципи податків. З другої сторони, за допомогою оподаткування та реалізації ефективної фіскальної політики, забезпечується існування держави та виконання усіх її завдань та функцій.

Аналіз світового законодавства з оподаткування свідчить, що поняття «податок» може застосовуватися в широкому і вузькому значенні. У широкому розумінні до податку прирівнюють всі вилучення, які спрямовуються на фінансування публічних витрат. Це можуть бути і мито, і збори, і внески тощо. Такий підхід до поняття податку знаходить своє відображення і безпосередньо в конституціях різних країн. Наприклад, ст. 68 Конституції Князівства Ліхтенштейн проголошує, що не можуть без згоди парламенту бути встановлені жодні податки і жодне інше обкладання чи зобов'язання, як би воно не називалося.

Податок у вузькому розумінні — це один із видів обов'язкових платежів, наділений лише йому властивими ознаками. Наприклад, відповідно до ст. 22 Конституції Ірландії місцеві збори не вважаються податками.

Податок — це обов'язковий, індивідуально безоплатний платіж до державного чи місцевого бюджетів, що сплачується фізичними та юридичними особами в порядку та строки, визначені в податковому законі

Питання для самопідготовки:

1. Податок як економічна та правова категорія.
2. Перспективи вдосконалення податкової системи України

Контрольні питання:

1. Назвіть історичні назви податкових платежів.
2. Види нормативно-правових актів податкової сфери

Література:

1. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.
2. Кучерявенко М.П. Податкове право України: Підручник. / М.П. Кучерявенко. - Харків: Право, 2013. - 536 с
3. Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право. Навч. посіб. / О.М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
4. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: у 3 т. / кол. авторів [заг. ред. М.Я. Азарова] – 2-ге вид. доп. та переробл. - К. Міністерство фінансів України; Національний університет ДПС України, 2011. – Т.1. – 590 с.; Т.2. – 942 с.; Т.3. – 742 с.
5. Податкові пільги: зб. законодавства / уклад. В.С. Ковальський, О.С.

Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 392 с.

6. Майстренко О. Прийняття Податкового кодексу як шлях до ефективності системи оподаткування в Україні // Право України. – 2010. – № 6. – С.128

7. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. — К.: НІОС, 2001.— 416 с.

8. Всё начиналось с десятины: этот многоликий налоговый мир. Пер. с нем. / Общ. ред. и вступ. ст. Б.Е. Ланина. — М.: Прогресс, 1992. — 408 с.

9. Герчаківський С.Д. Місцеве оподаткування в Україні: традиції, реалії та напрями удосконалення // Фінанси України. — 2003. — №2. — С 44-49.

10. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. К.: НІОС, 2001. 416 с.

11. Герчаківський С.Д. Місцеве оподаткування в Україні: традиції, реалії та напрями удосконалення. Фінанси України. 2003. №2. С 44-49.

12. Крисоватий А.І. Теоретичні засади податку як соціально-економічної категорії. Фінанси України. 2003. №2. С 4-Ю.

13. Черник Д.Г. Налоги в рыночной экономике. — М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. — 383 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. №30.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2017. 584 с.

ТЕМА № 2. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ ПОДАТКОВОГО ПРАВА. ПОДАТКОВИЙ ПРОЦЕС.

Податкове право є провідним фінансово-правовим інститутом, норми якого врегульовують відносини з приводу встановлення, введення та справляння податків, тобто відносини, які складаються у процесі фінансової діяльності держави при залученні коштів до бюджету.

Податкове право являє собою відносно самостійний сектор фінансового права і займає автономне положення щодо інших інститутів та підгалузей цієї галузі. Певна відмежованість його полягає в регулюванні дуже специфічного виду суспільних відносин. Замкнутість, відмежованість податкового права менш виражена, порівняно з іншими галузями, оскільки у взаємодії з іншими інститутами здійснюється загальне регулювання відносин, що складають предмет фінансового права. Тому тільки разом з іншими інститутами податкове право забезпечує загальне галузеве регулювання.

Взаємодія з іншими інститутами фінансового права передбачає певні відносини субординації. Самостійні підрозділи всередині податкового права свідчать про складний характер цього інституту. Внутрішня організація інституту податкового права, характер охоплюваного ним нормативного матеріалу передбачає наявність певної структури цього інституту. Природно, що структура інституту податкового права визначається багатьма деталями, однак вона підпорядкована низці загальних принципів.

Питання для самопідготовки:

1. Податкова діяльність уповноважених суб'єктів як основа податкового процесу.
2. Підходи до місця податкового права в системі права України

Контрольні питання:

1. Поняття та порядок надання податкових роз'яснень.
2. Поняття та види джерел податкового права.

Література:

1. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.
2. Податкове право України: навч. пос. / за заг. ред. Кучерявенка М.П. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 483 с.
3. Податкове право України // за заг. ред. Воронової Л.К., Кучерявенка М.П. – К.: Правова єдність. – 2009. – 485 с.
4. Кучерявенко М.П. Податкове право. Академічний курс. – К.: Правова єдність, 2008. – 701 с.
5. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. — К.: НІОС, 2001.— 416 с.
6. Герчаківський С.Д. Місцеве оподаткування в Україні: традиції, реалії та напрями удосконалення // Фінанси України. — 2003. — №2. — С 44-49.
7. Науково-практичний коментар Податкового кодексу України. У 2 т. – Т.1 – К.: Професіонал, 2011. – 1900с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. – К.: Центр учбової літератури, 2017. –572 с.

ТЕМА № 3. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ.

Податкова система держави не може ефективно функціонувати без належно побудованої структури та чіткого розподілу повноважень податкових органів. Фінансово-правовий примус є одним з елементів публічної влади, може здійснюватись різноманітними заходами (в межах закону). Податкові органи зобов'язані здійснювати облік платників податків, податкову реєстрацію та наділені правом контролю за платниками податків.

З метою забезпечення невідворотності сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів держава здійснює заходи щодо: створення такої системи справляння податків (обов'язкових платежів), яка б заохочувала платника у своєчасному та повному виконанні ним обов'язку зі сплати платежів; формування дієвого контрольного апарату, наділеного владними повноваженнями, включаючи можливість застосування заходів примусу до іншої сторони фінансових правовідносин; встановлення заходів фінансово-правової, адміністративно-правової та кримінально-правової відповідальності за порушення учасником припису фінансово-правової норми щодо

обов'язковості сплати податку, збору, внеску чи іншого обов'язкового платежу.

Питання для самопідготовки:

1. Зміст податкових правовідносин.
2. Правовий статус контрольно-податкових органів
3. Види прав податкових органів та їх коротка характеристика.
4. Механізм примусу в сфері податкової діяльності. Заходи примусу в сфері оподаткування.
5. Облік платників податків та інших обов'язкових платежів.
6. Перевірка платників податків.
7. Податкова застава.
8. Адміністративний арешт активів платника податку.
9. Обов'язки податкових органів.

Контрольні питання:

1. Розмежуйте поняття «право» та «обов'язок»
2. Адміністративний арешт майна платника податку: поняття, умови застосування.
3. Які заходи примусу можуть застосовуватись органами державної податкової служби?
4. В чому відмінність попереджувальних заходів примусу від припиняючих?
5. В чому зміст правопоновлюючих заходів?
6. Що є предметом податкової застави?
7. Яким державним органам надано право застосовувати податковий арешт активів?
8. Який порядок оформлення результатів перевірки?

Практичні завдання:

1. Платник податку (торговельне підприємство) отримав від державної податкової інспекції (за місцем своєї реєстрації) письмовий запит щодо запланованих підприємством у наступному кварталі операцій з продажу товарів. Платник запит проігнорував та не надіслав відповіді до ДПІ (державної податкової інспекції). Які заходи примусу можуть бути застосовані до платника, який проігнорував запит ДПІ? Відповідь обґрунтуйте.

2. Підприємство А. не подало до ДПІ розрахунок плати за землю. Чи може ДПІ застосувати до платника заходи примусу? Якщо так, то які? Відповідь обґрунтуйте.

3. Керівники підприємства В. не допустили працівників ДПІ до проведення позапланової перевірки, мотивуючи тим, що попередньо їм не було надано повідомлення про перевірку. Які наслідки недопуску перевіряючих до проведення перевірки?

4. На підприємстві М. було проведено планову перевірку податковими органами в травні. Через місяць податківці надіслали на підприємство повідомлення про проведення додаткової планової перевірки. Платнику податків було роз'яснено, що це не нова перевірка. При проведенні перевірки

в травні не були охоплені всі об'єкти оподаткування (зокрема сплата підприємством екологічного податку), в акті перевірки ці питання не висвітлювались.

Чи вправі платник відмовити податковим органам у проведенні такої перевірки? Відповідь обґрунтуйте.

5. У направленні на перевірку вказується, що вона проводиться з 30 березня по 13 квітня, 10 робочих днів.

Інспектор завітав на перевірку підприємства 5 квітня., пояснивши при цьому, що облік десяти робочих днів починається з моменту фактичного прибуття перевіряючих (прибуття повинно відбутися в межах вказаних у направленні 10 днів) і закінчиться 19 квітня. Чи правомірне твердження інспектора. Відповідь обґрунтуйте.

Література:

1) Кучерявенко М.П. Податкове право України: Підручник. / М.П. Кучерявенко. - Харків: Право, 2013. - 536 с

2) Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право. Навч. посіб. / О.М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.

3) Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: у 3 т. / кол. авторів [заг. ред. М.Я. Азарова] – 2-ге вид. доп. та переробл. - К. Міністерство фінансів України; Національний університет ДПС України, 2011. – Т.1. – 590 с.; Т.2. – 942 с.; Т.3. – 742 с.

4) Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник / Н.Ю.Пришва – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.

5) Податкове право України: навч. пос. / за заг. ред. Кучерявенка М.П. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 483 с.

6) Податкове право України // за заг. ред. Воронової Л.К., Кучерявенка М.П. – К.: Правова єдність. – 2009. – 485 с.

7) Кучерявенко М.П. Податкове право. Академічний курс. – К. : Правова єдність, 2008. – 701 с.

8) Петровська І.І. Правові засади здійснення податкового контролю в Україні. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 31 січня 2013 – 01 лютого 2014 р. «Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України». Львів: У 2 частинах. Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2013. – Частина II. – С. 55-57

9) Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. К.: НІОС, 2001.— 416 с.

10) Герчаківський С.Д. Місцеве оподаткування в Україні: традиції, реалії та напрями удосконалення. Фінанс України. 2003. №2. С 44-49.

11) Фалько Л.В. Окремі питання здійснення податковими органами контролю за легалізацією трудових відносин. Актуальні питання цивільного та господарського права. – 2011. – №3(28). – С.81-86.

12) Науково-практичний коментар Податкового кодексу України. У 2 т. – Т.1 – К.: Професіонал, 2011. – 1900с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року зі змінами. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про забезпечення вимог кредиторів і реєстрації обтяжень: Закон України від 18.11.2003 р. // Офіційний вісник України (ОФУ).- 2003. - №52. – Ст.2734. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15>
4. Про затвердження Порядку координації одночасного проведення планових перевірок (ревізій) контролюючими органами та органами державного фінансового контролю: Постанова КМУ від 23 жовтня 2013 р. № 805. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/805-2013-%D0%BF>
5. Про затвердження Порядку оформлення результатів документальних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи, податкового, валютного та іншого законодавства платниками податків - юридичними особами та їх відокремленими підрозділами: Наказ Міністерства фінансів України від 20.08.2015 № 727. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2015 р. за № 1300/27745. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1300-15>

ТЕМА № 4. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

На платників податків у країні покладаються, в основному, обов'язки, основним з яких є обов'язок сплатити визначені суми податків в повному обсязі та у визначені законодавством строки. Основною ознакою прав платників податків є те, що вони є похідними від їх обов'язків.

Ефективна дія системи оподаткування неможлива без інституту відповідальності. Кожен з суб'єктів податкових правовідносин повинен дотримуватись приписів норм податкового права.

На платників податку відповідно до чинного законодавства покладаються переважно обов'язки, серед яких основний — сплатити визначені суми податків у повному обсязі та у встановлені законодавством строки.

Права, якими наділено платників, є нечисленними, їх основна ознака — права мають похідний від обов'язків характер. Права перелічені в ст. 17 Податкового кодексу, зокрема серед прав платників податку найбільш заслуговують на увагу: право на відстрочення (розстрочення) податкового обов'язку; право на повернення надміру сплачених сум податків (інших обов'язкових платежів) (ст.43 ПК); право на оскарження та на перегляд рішень контролюючих органів; право на ознайомлення з актом перевірки та подання зауважень до акта; право подавати документи, що підтверджують право платника на податкові пільги тощо.

Питання для самопідготовки:

1. Загальна характеристика прав платника податків.
2. Види прав платників податків:

- 2.1. Поняття відстрочення та розстрочення сплати податків та інших обов'язкових платежів. Продовження граничних строків сплати податку.
- 2.2. Право на повернення надміру або помилково сплачених сум податків.
- 2.3. Право на оскарження та на перегляд рішень контролюючих органів.
- 2.4. Право на ознайомлення з актом перевірки та подання зауважень до нього.
3. Обов'язки платників податків та їх види.
4. Право на оскарження діяльності податкових органів. Порядок оскарження.
5. Відмінності в правовому статусі резидентів та нерезидентів у сфері оподаткування.

Контрольні питання:

1. В яких нормативно-правових актах закріплено основні права платників податків?
2. За якими платежами платник може отримувати відстрочку від виконання свого податкового обов'язку?
3. В якому порядку відбувається реструктуризація податкового боргу?
4. Які умови повернення платником податків надміру сплачених сум податків (інших обов'язкових платежів)?
5. Які правові підстави для подовження граничних строків сплати податків?
6. Яка процедура адміністративного оскарження рішень податкових органів?
7. Що розуміють під апеляційним узгодженням податкового зобов'язання?
8. Який порядок подання платником податків зауважень до акта документальної податкової перевірки?
9. Які способи виправлення самостійно виявлених платником податків помилок у податкових деклараціях?
10. Який порядок отримання платником податків-фізичною особою ідентифікаційного номера?
11. Що таке податкова вимога?
12. Назвіть види платників податків та особливості застосування положень Податкового кодексу до них.

Практичні завдання:

1. Громадянин Петров у 2016 році одержав кредит в банку на будівництво будинку.
У травні 2017 р. він звернувся із заявою до ДПІ за місцем проживання з проханням надати йому відстрочку до кінця року зі сплати податку з доходів фізичних осіб за 2 півріччя 2017 р., оскільки він повинен розрахуватися з банком. До 30 грудня 2019 р. він гарантує погашення перед державою податкового зобов'язання. Яку відповідь повинен дати податковий орган? Обґрунтуйте.

3. За результатами позапланової податкової перевірки було складено акт перевірки. Платник податку, ознайомившись зі змістом акта, відмовився від його підписання. Вкажіть, які наслідки такої відмови? Відповідь обґрунтуйте.

4. Громадянин М. — підприємець, хоче отримати відстрочку до кінця року зі сплати податку з доходів фізичних осіб. До якого органу йому необхідно звернутися та які документи необхідно подати для отримання відстрочки?

5. На момент підписання акта перевірки директор підприємства та головний бухгалтер були відсутні. Акт підписав головний інженер підприємства. На підписання документів від імені підприємства довіреність головному інженеру не надавалась. Які правові наслідки такого підпису на акті перевірки?

Література:

1. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.

2. Гаврилук Р. Природа податкового права людини. Право України. – 2014. – №4. –С.174-183

3. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т / кол. авторів [заг. редакція М. Я. Азарова]. – 2-ге вид., доп. та перероб. – К. : Міністерство фінансів України, ДННУ “Академія фінансового управління”, Національний університет ДПС України, 2011. URL: <http://ndi-fp.asta.edu.ua/newsView/49/#.Ulg2L1NBqt9>

4. Науково-практичний коментар Податкового кодексу України. У 2 т. – Т.1 – К.: Професіонал, 2011. – 1900с.

5. Петровська І.І. Правовий режим податкової інформації. Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів «Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина» 29-30 квітня 2011 року – Івано-Франківськ, 2011. С.19-21

Нормативно-правові акти:

6. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.

7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 572 с.

8. Положення про Державну фіскальну службу України : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236. URL: <http://minrd.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/postanovi-km-ukraini/63237.html>

9. Про утворення Державної фіскальної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 160. Офіційний вісник України від 17.06.2014 2014 р., № 46, стор. 15, стаття 1213

ТЕМА №5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Податковий кодекс запровадив новий поділ видів відповідальності за порушення податкових відносин: адміністративну, кримінальну та фінансову. При цьому адміністративна визначена Кодексом України про адміністративні правопорушення, кримінальна – Кримінальним кодексом України, а фінансова – Податковим кодексом (і за своїм змістом та науковим тлумаченням може визнаватись специфічною групою тієї ж адміністративної відповідальності).

Питання для самопідготовки:

1. Роль Податкового кодексу для відповідальності платників податків.
2. Відмінності відповідальності резидентів та нерезидентів у сфері оподаткування.
3. Види відповідальності за порушення податкового законодавства.
Загальна характеристика відповідальності за порушення податкового законодавства.
4. Поняття податкового правопорушення. Його склад.
5. Поняття та види санкцій за порушення податкового законодавства. Особливості застосування податкового компромісу.
6. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства.
7. Дисциплінарна відповідальність контролюючих органів.

Контрольні питання:

1. Що розуміють під податковим правопорушенням у вузькому і широкому значенні?
2. Який склад податкового правопорушення?
3. Які основні складові податкового боргу?
4. Що розуміють під поняттям «граничні строки сплати податку»?
5. Що є об'єктом податкового правопорушення?
6. Що становить об'єктивну сторону податкового правопорушення?
7. Хто може виступати суб'єктом податкового правопорушення?
8. Що таке податкове правопорушення?
9. Назвіть види форм об'єктивної сторони складів правопорушень податкового законодавства

Література:

- 1) Бакун О. В. Види та особливості податкової відповідальності громадян. Науковий вісник Чернівецького університету. — Вип. 91. Правознавство : зб. наук. пр. Чернівці, ЧДУ, 2000. С. 68-72.
- 2) Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз : монографія: Юридична література, 2008. - 504 с.
- 3) Петровська І.І. Відповідальність за порушення податкового законодавства Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина [текст] : Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів. Івано-

Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2012. С. 33-35

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. – К.: Центр учбової літератури, 2017. 572 с.

3. Науково-практичний коментар Податкового кодексу України. У 2 т. – Т.1 – К.: Професіонал, 2011. – 1900 с.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 зі змінами. – К. : Паливода А.В., 2017. – 284 с.

5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року зі змінами URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1011.18.95&nobreak=1>

6. Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 № 422. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 травня 2016 р. за № 751/28881. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-16>

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.

Оподаткування фізичних осіб в нашій країні залежить від їх правового статусу. Якщо фізична особа має спеціальний правовий статус, наприклад є державним службовцем чи займається адвокатською діяльністю (іншою професійною діяльністю) її податкова декларація матиме особливості, які потрібно буде зазначити у формах податкових декларацій платників податку на доходи.

Питання для самопідготовки:

1. Історія походження та правового регулювання податку на доходи фізичних осіб.
2. Сутність та зміст податкової знижки її порівняння податковою пільгою
3. Податок з доходів фізичних осіб: загальна характеристика.
4. Види доходів фізичних осіб та особливості їх оподаткування.
5. Застосування податкової знижки та податкової соціальної пільги.
6. Подання податкової декларації фізичними особами.
7. Особливості оподаткування фізичних осіб – підприємців.
8. Правові основи усунення подвійного оподаткування громадян.

Контрольні питання:

1. Які податки сплачують фізичні особи?
2. Назвіть особливості елементів прибуткового оподаткування населення.
3. Назвіть ставки податку на доходи фізичних осіб.
4. У яких випадках іноземні особи сплачують податки?
5. Що таке резидентство?

6. Які зміни в оподаткуванні доходів громадян відбулися з 1 січня 2004 року і до сьогодні?

7. Які особи можуть користуватися податковою соціальною пільгою в Україні?

8. Податкова соціальна пільга: поняття, умови отримання.

9. Податкова знижка: поняття, умови застосування.

Практичні завдання:

1. За даними, включеними до Декларації про доходи громадянина А. за 2015 рік, було встановлено, що він має надмірну сплату по податку з доходів фізичних осіб — 12202 грн.

Складіть проект документа, за яким би громадянин А. зміг повернути надміру сплачені до бюджету кошти.

2. Використовуючи офіційний сайт Державної фіскальної служби скачайте форму Декларації податку на доходи фізичної особи-підприємця.

3. Протягом звітного кварталу підприємство, що займається ремонтом будівель, закупило 2 ксерокси вартістю — 10300 грн, комп'ютер — 10500 грн, здійснило підписку журналу з бухобліку для працівників бухгалтерії та журналу «Здоров'я» для відвідувачів, які чекають на оформлення замовлення; надало позику в розмірі 150 тис. грн іншому підприємству.

Поясніть, які із перелічених витрат можна віднести на валові витрати (витрати, які враховуються для визначення бази оподаткування), а які треба здійснювати з коштів, що залишилися після сплати податкових зобов'язань? Відповідь обґрунтуйте.

4. Дружина директора підприємства працює на цьому самому підприємстві менеджером. Вона навчається на економічному факультеті університету на заочному відділенні. Навчання платне. Оплату навчання здійснюють за рахунок коштів підприємства.

Чи можна віднести на валові витрати кошти, перераховані підприємством університету як оплата за навчання? Відповідь обґрунтуйте.

5. Підприємство (консалтингова фірма) здійснило протягом кварталу наступні витрати: виплатило зарплату працівникам, придбало комп'ютер для бухгалтерії; придбало офісний папір; оплатило послуги дизайнерської фірми з оформлення офісу до святкування Нового року.

Які з перелічених витрат включаються до визначення бази оподаткування? Відповідь обґрунтуйте.

6. Чистий прибуток підприємства К. в звітному податковому періоді склав 100000 грн.

Обчисліть суму податку на прибуток підприємства К. за звітний податковий період.

Література:

1. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.

2. Кучерявенко М.П. Податкове право України: Підручник. / М.П. Кучерявенко. - Харків: Право, 2013. - 536 с

3. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: у 3 т. / кол. авторів [заг. ред. М.Я. Азарова] – 2-ге вид. доп. та переробл. - К. Міністерство фінансів України; Національний університет ДПС України, 2011. – Т.1. – 590 с.; Т.2. – 942 с.; Т.3. – 742 с.
4. Податкові пільги: зб. законодавства / уклад. В.С. Ковальський, О.С. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 392 с.
5. Податкове право України: навч. пос. / за заг. ред. Кучерявенка М.П. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 483 с.
6. Податкове право України // за заг. ред. Воронової Л.К., Кучерявенка М.П. – К.: Правова єдність. – 2009. – 485 с.
7. Кучерявенко М.П. Податкове право. Академічний курс. – К. : Правова єдність, 2008. – 701 с.
8. Петровська І.І. Оподаткування неприбуткових організацій та установ. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : Збірник наукових статей. Випуск 27. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2011. С.84-91
9. Інформація з офіційного сайту ДФС про податок на доходи фізичних осіб. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-dohodi-fizichnih-/>
10. Інформація з офіційного сайту ДФС про податок на прибуток підприємств. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/podatok-na-pributok-pidpri/>
11. Інформація з офіційного сайту ДФС про військовий збір. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/aktualni-pitannya/>

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. – К.: Центр учбової літератури, 2017. –572 с.

ТЕМА 7. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК.

Вивчаючи податок на прибуток підприємств студентам варто звернути уваги на законодавство та основні поняття даної теми, а саме їх законодавчі визначення. Податок з доходів фізичних осіб регулюється новим податковим законодавством, яке необхідно опрацювати при підготовці до заняття.

Енциклопедія визначає: Прибуток — це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. (англ. Profit) — чистий прибуток після сплати податків. Сума, на яку зріс власний капітал компанії за даний період в результаті діяльності цієї компанії.

Прибуток — частина вартості додаткового продукту, виражена в грошах; частина чистого доходу; грошовий вираз вартості реалізованого чистого доходу, основна форма грошових накопичень господарського суб'єкта. Прибуток — одне з основних джерел формування фінансових

ресурсів підприємства та формування фондів грошових коштів підприємства. На операційну діяльність використовується близько 95 % прибутку.

Роль прибутку в умовах ринку виявляється в таких рисах:

— прибуток є рушійною силою функціонування та розвитку економіки, основним спонукальним мотивом підприємницької діяльності

— прагнення отримати прибуток сприяє ефективному розподілу та використанню ресурсів, упровадженню досягнень науково-технічного прогресу, скороченню витрат, поліпшенню якості продукції та її споживчих властивостей.

— прибуток є джерелом розширення суспільного виробництва, примноження національного багатства та задоволення потреб суспільства, що зростають.

Питання для самопідготовки:

1. Історія походження та правового регулювання податку на прибуток (оподаткування юридичних осіб).
2. Особливості включення до бази оподаткування об'єктів амортизації при визначенні прибутку юридичної особи.
3. Загальна характеристика податку на прибуток. Платники даного податку.
4. Правові засади формування об'єкту податку на прибуток підприємств.
5. Амортизаційні відрахування.
6. Порядок сплати податку на прибуток підприємств різними видами суб'єктів – платників податку.
7. Військовий збір: елементи платежу.

Контрольні питання:

1. Назвіть категорії платників податку на прибуток.
2. Чи може бути платник податку на прибуток платником інших податкових платежів?
3. Які податки сплачують юридичні особи?
4. Визначте особливості елементів прибуткового оподаткування юридичних осіб.
5. Назвіть ставки податку на прибуток.

Література:

1. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.
2. Податкове право України: навч. пос. / за заг. ред. Кучерявенка М.П. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 483 с.
3. Податкове право України // за заг. ред. Воронової Л.К., Кучерявенка М.П. – К.: Правова єдність. – 2009. – 485 с.
4. Кучерявенко М.П. Податкове право України: Підручник. / М.П. Кучерявенко. - Харків: Право, 2013. - 536 с
5. Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право. Навч. посіб. / О.М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
6. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: у 3

т. / кол. авторів [заг. ред. М.Я. Азарова] – 2-ге вид. доп. та переробл. - К. Міністерство фінансів України; Національний університет ДПС України, 2011. – Т.1. – 590 с.; Т.2. – 942 с.; Т.3. – 742 с.

7. Податкові пільги: зб. законодавства / уклад. В.С. Ковальський, О.С. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 392 с.

8. Майстренко О. Прийняття Податкового кодексу як шлях до ефективності системи оподаткування в Україні // Право України. – 2010. – № 6. – С.128

9. Науково-практичний коментар Податкового кодексу України (Розділи 1-4) [Текст]. – Том 1. / Безрудченко С.М., Клименко О.І. та інші. – К.: Професіонал, 2011. – 928 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. – К.: Центр учбової літератури, 2017. –572 с.

ТЕМА 8. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ТА ЙОГО ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ.

При підготовці до даного заняття необхідно опрацювати нормативно-правові акти щодо ПДВ та визначити норми законодавства, які необхідно застосувати в практичних завданнях.

Податок на додану вартість у податкових системах різних країн світу з'явився тільки декілька десятиліть тому. Традиційно родоначальником цього платежу вважається Франція. Саме французьким вченим економістом Лоре в 1954 р. було розроблено схему справляння податку на додану вартість, який з 1958 р. став складовою податкової системи Франції. Однак перші пропозиції щодо використання показників доданої вартості у податкових цілях висловлювались економістами різних країн ще задовго до 50-х років ХХ ст. Так, у 1919 р. Вільгельм фон Сіменс запропонував ввести до податкової системи Німеччини платіж, який він називав «покращеним податком з обороту».

На сьогодні податок на додану вартість належить до провідних платежів країн-членів Європейського Союзу. В 1967р. його було проголошено основним непрямим податком у цих країнах. До 1972 р. всі країни співтовариства повинні були внести податок на додану вартість до складу своїх податкових систем та законодавче врегулювати порядок його справляння. Наявність ПДВ у податковій системі є обов'язковою умовою для вступу держави до членів ЄС.

Наприкінці ХХ ст. податок па додану вартість став складовою податкових систем багатьох країн світу, не обмежуючись рамками Євросоюзу. Зокрема доцільність його справляння визнали Японія, Російська Федерація, Україна тощо.

Питання для самопідготовки:

1. Правове регулювання сплати ПДВ
2. Елементи ПДВ

Контрольні питання:

1. Для чого встановлюються непрямі податки?
2. Який порядок бюджетного відшкодування?

Література:

1. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.
2. Кучерявенко М.П. Податкове право України: Підручник. / М.П. Кучерявенко. - Харків: Право, 2013. - 536 с
3. Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право. Навч. посіб. / О.М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
4. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: у 3 т. / кол. авторів [заг. ред. М.Я. Азарова] – 2-ге вид. доп. та переробл. - К. Міністерство фінансів України; Національний університет ДПС України, 2011. – Т.1. – 590 с.; Т.2. – 942 с.; Т.3. – 742 с.
5. Податкові пільги: зб. законодавства / уклад. В.С. Ковальський, О.С. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 392 с.
6. Науково-практичний коментар Податкового кодексу України (Розділи 1-4) [Текст]. – Том 1. / Безрудченко С.М., Клименко О.І. та інші . – К.: Професіонал, 2011. – 928 с.
7. Науково-практичний коментар Податкового кодексу України. У 2 т. – Т.1 – К.: Професіонал, 2011. – 1900с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. – К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2017. –584 с.

ТЕМА 9. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК. РЕНТНА ПЛАТА. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Акцизний податок – непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених Податковим кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції).

Підакцизні товари(продукція) – товари з кодами згідно УКТ ЗЕД (українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності), за які податковим законодавством встановлено ставки акцизного збору.

До підакцизних товарів належать:

- ☉ спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;
- ☉ тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну;
- ☉ нафтопродукти, скраплений газ;

- автомобілі легкові, кузови до них, причепа та напівпричепа, мотоцикла.

Рентна плата за користування надрами - загальнодержавний платіж, який справляється у вигляді:

- ✓ рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин;
- ✓ рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Студентам для знайомлення та опрацювання необхідно розглянути окремі види рентної плати та їх елементи на основі спеціальних нормативно-правових актів.

Питання для самопідготовки:

1. Мета впровадження акцизного податку (як податку на товари розкоші).
2. Доцільність встановлення екологічного податку.
3. Податкові пільги: види; критерії застосування; механізм реалізації.
4. Загальна характеристика акцизного податку.
5. Види платників акцизного податку та підакцизних товарів.
6. Визначення бази оподаткування та ставок акцизного податку.
7. Рентна плата: поняття, ознаки
8. Види рентної плати.
9. Поняття та елементи екологічного податку.

Контрольні питання:

1. Які правові підстави сплати акцизного податку?
2. Хто із учасників податкових правовідносин має статус податкового агента?
3. Які органи уповноважені надавати тій чи іншій продукції статус підакцизної?
4. Яка продукція в Україні належить до підакцизної?
5. Які особи належать до платників акцизного податку?
6. Що є об'єктом оподаткування акцизним податком?
7. Які види ставок застосовуються при справлянні акцизного податку?
8. Прямим чи непрямим податковим платежем виступає екологічний податок?
9. Що таке УКТ ЗЕД?

Практичні завдання:

1. Підприємство зареєстроване платником податків у м. Києві. В червні було створено дві філії — в м. Івано-Франківську та м. Харкові. Підприємство прийняло рішення перейти на спрощену систему оподаткування. Поясніть, які дії йому необхідно здійснити для цього, враховуючи, що в жовтні було створено ще одну філію у м. Житомирі. Відповідь обґрунтуйте.

2. На підприємстві працюють 12 чоловік. Протягом останніх двох місяців три працівники перебувають безперервно у відрядженні, готують до введення в експлуатацію новий об'єкт. Чи буде підприємство сплачувати туристичний збір? Відповідь обґрунтуйте.

3. Підприємство, звільнене від сплати акцизного податку за рішенням суду, ввезло на територію України партію алкогольних напоїв, для подальшої їх реалізації українським торговельним підприємствам. Чи виникає за даними операціями (ввезення та подальшого продажу) об'єкт акцизного податку? Відповідь обґрунтуйте.

4. Приватна фірма придбала в автосалоні для використання у господарській діяльності 3 легкових автомобілі. Хто із зазначених суб'єктів буде платником акцизного податку?

Відповідь обґрунтуйте.

5. Товариство з обмеженою відповідальністю взяло в оренду цілісний майновий комплекс, земельна ділянка під яким знаходиться у підприємства-орендодавця на праві постійного користування. Виконком місцевої ради підписав із ТОВ Тимчасову угоду про використання зазначеної земельної ділянки та зобов'язав ТОВ сплачувати плату за землю.

Виходячи із положень Податкового кодексу дайте обґрунтовану відповідь, хто в даній ситуації буде платником плати за землю, чи правомірні вимоги виконкому місцевої ради, які санкції можуть бути застосовані до ТОВ у разі відмови від сплати плати?

6. На балансі приватної хімчистки знаходяться два автомобілі «Газель», які використовують у роботі при обслуговуванні клієнтів (приїом речей вдома у замовника та розвезення виконаних замовлень). Поясніть, чи буде підприємство платником екологічного податку? Відповідь обґрунтуйте.

7. Громадянин відмовився сплачувати плату за землю за 2017 р., мотивуючи свою відмову тим, що тимчасово в будинку, який розташований на цій земельній ділянці, ніхто не проживає.

Податкова інспекція прийняла рішення стягнути з громадянина Податок у примусовому порядку шляхом покриття недоплати за рахунок його зарплати. Рішення було направлене за місцем роботи громадянина.

Чи зобов'язана адміністрація підприємства виконати це рішення? Відповідь обґрунтуйте.

Література:

1. Герчаківський С.Д. Місцеве оподаткування в Україні: традиції, реалії та напрями удосконалення // Фінанси України. — 2003. — №2. — С 44-49.
2. Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.
3. Податкове право України: навч. пос. / за заг. ред. Кучерявенка М.П. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 483 с.
4. Податкове право України // за заг. ред. Воронової Л.К., Кучерявенка М.П. – К.: Правова єдність. – 2009. – 485 с.
5. Кучерявенко М.П. Податкове право. Академічний курс. – К. : Правова єдність, 2008. – 701 с.
6. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. — К.: НІОС, 2001.— 416 с.
7. Інформація про акцизний податок на сайті ДФС. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/aktsizniy-podatok/>

8. Інформація про рентну плату на сайті ДФС. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/rentni-plat/>

9. Інформація про екологічний податок на сайті ДФС. URL: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnoderjavni-podatki/ekologichniy-podatok/>

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. — К.: Центр учбової літератури, 2017. —572 с.

ТЕМА 10. МІСЦЕВІ ПОДАТКОВІ ПЛАТЕЖІ. СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

Студентам для знайомлення та опрацювання необхідно розглянути окремі види податків та їх елементи на основі спеціальних нормативно-правових актів.

Спрощена система оподаткування є видом спеціального податкового режиму.

Збором (платою, внеском) є обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.

Правове регулювання місцевих податків і зборів має певну специфіку, оскільки здійснюється на двох рівнях: на загальнодержавному і місцевому. По-перше, держава визначає вичерпний перелік таких обов'язкових платежів, коло платників, об'єкти оподаткування, граничні розміри ставок, тобто встановлює основи їх справляння, надаючи повноваження органам місцевого самоврядування на введення таких податків і зборів на відповідній території. По-друге, місцеві органи влади, реалізуючи надані державою повноваження, встановлюють і детально регламентують механізми справляння окремо кожного з податків і зборів, а також уводять їх у дію. Таке положення забезпечує захист місцевих бюджетів від необґрунтованого і безмежного тиску згори (держави). Таким чином, місцеві податки і збори — це обов'язкові платежі, що устанавлюються державою, регламентуються і справляються органами місцевого самоврядування і надходять до місцевих бюджетів.

При законодавчому регулюванні системи місцевих податків і зборів слід враховувати низку факторів: 1) закріплення за місцевими бюджетами таких доходних джерел, що забезпечували б стабільне надходження доходів і фінансування власних повноважень місцевих органів; 2) сполучення інтересів держави і місцевого самоврядування, при обмеженні необґрунтованого впливу державної влади на місцеве оподаткування; 3) доцільність та обґрунтованість введення місцевих податків і зборів на відповідній території;

4) домірність сум коштів, що надходять до бюджетів від таких податків і зборів з витратами по їхньому справлянню тощо.

Питання для самопідготовки:

1. Підстави, позитивні та негативні тенденції запровадження спрощеної системи оподаткування.
2. Характеристика законодавства у сфері спрощеної системи оподаткування та пільгового оподаткування.

Контрольні питання:

1. Для чого встановлюються спеціальні податкові режими?
2. Пільги щодо сплати плати за землю.
3. Спеціальний податковий режим: єдиний податок.
4. Види місцевих зборів
5. Порядок сплати місцевих податків і зборів
6. Способи та механізм справляння єдиного податку юридичних осіб.

Література:

- Пришва Н.Ю. Податкове право. Підручник – К.: Юрінком Інтер., 2010 - 368 с.
- Кучерявенко М.П. Податкове право України: Підручник. / М.П. Кучерявенко. - Харків: Право, 2013. - 536 с
- Бандурка О. М., Понікаров В. Д., Попова С. М. Податкове право. Навч. посіб. / О.М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
- Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: у 3 т. / кол. авторів [заг. ред. М.Я. Азарова] – 2-ге вид. доп. та переробл. - К. Міністерство фінансів України; Національний університет ДПС України, 2011. – Т.1. – 590 с.; Т.2. – 942 с.; Т.3. – 742 с.
- Податкові пільги: зб. законодавства / уклад. В.С. Ковальський, О.С. Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 392 с.
- Науково-практичний коментар Податкового кодексу України (Розділи 1-4) [Текст]. – Том 1. / Безрудченко С.М., Клименко О.І. та інші . – К. : Професіонал, 2011. – 928 с.
- Науково-практичний коментар Податкового кодексу України. У 2 т. – Т.1 – К.: Професіонал, 2011. – 1900с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року. К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2017. 584 с.